

ENG106 – evalueringsrapport

Kristin Killie, programsensor for engelsk språk (15. juni 2011)

1. Pensum

Pensum virker altfor omfattende. Sju lærebøker er for mye for ett emne, i alle fall på 100-nivå, selv om emnet er på 15 stp. Når en bestemmer omfang på pensum, er det viktig å ta i betraktning både at det dreier seg om nye fagområder/nytt stoff, og at engelsk er et fremmedspråk for majoriteten av studentene.

Antall temaer som tas opp er også for stort og for sprikende. Det er krevende med så stort sprik i temaer innenfor samme emne. Studentene generelt har da tydeligvis også hatt følelsen av at de tok tre kurs i ett. Emneansvarlig er enig i dette og foreslår å dele emnet opp enten i tre 5-studiepoengsemner eller i to – Grammar II (5 stp) og Sociolinguistics I + II (10 stp). Her vil jeg påpeke at man ved sistnevnte modell ikke har løst problemet med et for omfattende pensum ettersom Sociolinguistics I (rundt 700 sider) og Sociolinguistics II (rundt 500 sider) til sammen krever at studentene leser 5 bøker/om lag 1200 sider, som er for mye, spesielt når pensumet omfatter så mange ulike temaer og områder. En bør derfor uansett redusere på pensum i sosiolingvistikk-kursene.

Dersom en ønsker å beholde strukturen i emnet som den er nå, kan ei løsning være, som flere av studentene foreslår, å fokusere på noen varieteter av engelsk. Det er svært krevende å få oversikt over mange ulike varieteter av et språk, med tilhørende pugging av ei lang rekke språklige trekk. Det er nok også enklere å huske lærdommen i ettetid dersom en fokuserer på noen få utvalgte varieteter. I kurset *ENG-2070 Language variation and varieties of Modern English*, som jeg har undervist i ved Universitetet i Tromsø, valgte jeg å fokusere på varieteter som utgikk fra britisk engelsk, nemlig australsk engelsk og New Zealand-engelsk. Jeg synes dette var en OK måte å avgrense et potensielt uoverkommelig materiale på. Det er jo også mulig å gi studentene litt valg ved at de enten velger britisk engelsk/RP, australsk engelsk og New Zealand-engelsk eller GA og sørstatsengelsk (og eventuelt en annen aksent som er utgått amerikansk engelsk) eller et par/tre outer circle varieties. Her er det jo i grunnen kun fantasien som setter grenser, og det å måtte ta et aktivt valg, og kanskje måtte finne fram pensum selv (med litt hjelp), ville nok aktivisere studentene litt mer enn det som er tilfelle nå. Kunnskapene kan testes gjennom en obligatorisk oppgave (noen få sider) eller ved at de på eksamen skal skrive om en varietet/aksent som ikke er spesifisert.

Kanskje er det også mulig å gi en mer fokusert utgave av Sociolinguistics 1. Dersom man gir en veldig generell innføring i holdninger (standard kontra ikke-standard, the significance of English, the spread of English/inner circle, outer circle og andre temaer.) blir det lett veldig overfladisk kunnskap studentene sitter igjen med.

Det kan virke som om de ulike delene av emnet ikke er godt nok integrert slik at emnet fremstår som tre ulike emner. Det bør være mulig å integrere de to sosiolingvistikkemnene til ett emne som henger sammen, men grammatikkdelen vil nok

uansett stikke seg ut. Det kan derfor være hensiktsmessig å vurdere å splitte opp emnet i tre eller eventuelt to emner.

Personlig synes jeg den inndelinga UiB har valgt i emnene ENG101 og ENG106, er uheldig. Etter mitt skjønn hadde det vært mer hensiktsmessig å samle all grammatikken i ett emne. Her kunne man eventuelt ha tatt med en liten komponent om grammatiske forskjeller mellom engelske dialekter for å “sprite opp” emnet litt. Så ville jeg ha plassert fonologien/fonetikken sammen med sosiolingvistikken. Dette virker for meg naturlig ettersom forskjellene mellom ulike varieteter av engelsk stort sett er fonologiske/fonetiske, og det er jo også fonologiske/fonetiske forskjeller det fokuseres på i ENG106, ikke grammatiske. Det ville for meg ha vært naturlig å først gå igjennom det fonetiske klassifikasjonssystemet og “standard”-aksentene RP og GA, eventuelt bare én av disse, for så å fokusere på hvordan disse skiller seg fra enkelte andre varieteter. Det er denne modellen vi bruker i emnet *ENG-1016 Introduction to English sound patterns* ved Universitetet i Tromsø. (Emnebeskrivelsen ligger ute på nett om denne skulle være av interesse.) Men UiB har sikkert sine grunner til å bruke den inndelinga de har.

Studieopplegg

Antall undervisningstimer synes å være godt tilpassa pensum og det faktum at det dreier seg om et 15 stp kurs.

Det virker som om studentene er veldig fornøyd med undervisningsopplegget og lærerne.

Det er positivt at studentene kan levere inn frivillige oppgaver. På den måten får de studentene som er motiverte til å lære og utvikle seg, anledning til det, samtidig som lærerne kan fokusere på de motiverte studentene. Man kan eventuelt vurdere om det burde ha vært iallfall én obligatorisk innlevering, som skal godkjennes (og her bør ikke kravene være for lave) for på den måten å aktivisere studentene litt mer enn det som kreves nå.

Prøveordning/eksamen

Jeg er enig med faglærer at det er veldig mange fagområder og tema som skal testes i en 6-timers eksamen. Kanskje hadde det vært bedre med én skole-eksamen, der man tester grammatikken, og én hjemme-eksamen, der man tester sosiolingvistikken. En annen løsning er for eksempel å teste Sociolinguistics I gjennom et obligatorisk arbeidskrav/hjemmeoppgave slik at man kan fokusere på grammatikken og Sociolinguistics II på skole-eksamen. Eventuelt kan man ha et arbeidskrav eller en hjemme-eksamen som tar for seg utvalgte emner i sociolingvistikken (Sociolinguistics I og II), mens eksamen dreier seg kun om grammatikken. Det er mange muligheter her.

2. Studie- og eksamenskrav og generelt om studentane sine prestasjonar

Som nevnt ovenfor, så synes jeg at når en skal teste stoff som har å gjøre med holdninger til engelsk, den rollen engelsk spiller i verden, osv., så har svarene en tendens til å bli veldig overfladiske, og det serveres mange selvfølgelige påstander. (Engelsk er et viktig språk fordi det brukes mye i dataverdenen, popmusikk, populærkultur, osv.) Jeg har vært sensor på disse eksamenene og hadde ofte følelsen av at hvem som helst som *ikke* hadde tatt emnet ENG-106, kunne ha besvart oppgavene like godt som mange av kandidatene. Personlig synes jeg ikke slikt stoff egner seg for en skole-eksamen. En kan spørre seg om det er nødvendig å teste så bredt at en må innom de fleste områder som tas opp i et emne, og om ikke holdninger til engelsk osv. er tema som man godt kan diskutere, men som man ikke nødvendigvis trenger å teste av den grunn. Skal man teste slike tema, bør man i alle fall være nøye med å formulere spørsmålene på en måte som forankrer dem godt i pensum/teori. Hvis man enten lar være å teste de aktuelle temaene i det hele tatt, eller eventuelt formulerer dem på en måte som krever at studentene viser at de har lest pensum, unngår man også en annen svakhet ved disse eksamenene, nemlig at studenter som ikke er i stand til å besvare de andre spørsmålene, tror at Sociolinguistics I-spørsmålene kan fungere som en ”redningsplanke” som kan gi dem ståkarakter bare de skriver nok på denne delen av eksamen. Det er mange eksempler på besvarelser der kandidatene hadde skrevet mange sider om temaer som ”the significance of English”, men ellers har skrevet veldig lite på de andre spørsmålene. For å unngå dette kunne det kanskje også være en idé å spesifisere på forsida av oppgaven at alle deler av eksamen må besvares – og består – for at man skal bestå eksamen. Muligens kunne man også ha antyda noe om hvor mye hver del teller.

Det er veldig høy strykpersent i dette emnet – 30 %. Med så dyktige lærere som man åpenbart har på dette kurset, kan dette neppe skyldes mangler ved undervisninga. Det er flere mulige forklaringsfaktorer: for stort og sprikende pensum; en stor andel studenter som ikke møter til undervisning, av ulike grunner; en stor andel av studenter som i liten grad skriver oppgaver (innleveringer og oppgaver på grammatikkseminarene) og slik venner seg til å *skrive om* de aktuelle temaene, ikke bare lytte til forelesninger; osv. Det hadde kanskje vært interessant for UiB å ta med i evalueringene sine i hvilken grad studentene møtte på forelesningene; i hvilken grad de møtte til seminar; og i hvor stor grad de har lest/arbeida med pensum. Det er et velkjent problem for de som underviser i engelsk på universitetet, at studentene har en tendens til å ta for lett på undervisninga for engelsk “kan de jo”. Det virker som om mange tror de skal “surfe” seg gjennom studiene med minimal innsats. Det er derfor interessant å forsøke å måle denne innsatsen, selv om det ikke er gitt at denne studentgruppa kommer til å levere inn evaluering av emnet.

Snittkarakteren i dette emnet er C, som jo er helt vanlig. En relativt høy andel av studentene har dessuten fått A og B. Dette viser at forholdene ligger til rette for læring om man benytter seg av tilbudet.

3. Vurderingsprosessen som blir nytta i studiet og praktiseringa av karakterskalaen A-F og ev. bestått/ikkje bestått

Det er ikke alle punktene i universitets- og høyskolelovens § 3-9 om eksamen og sensur som er like aktuelle for evalueringa av eksamensordninga for ENG106. De aktuelle kravene ENG106 må møte, står under punkt (1) og (6). For å ta sistnevnte punkt først, slås det her fast at vurderingsuttrykket som skal brukes, enten skal være bestått/ikke bestått eller ECTS-skalaen (A-F). ENG106 benytter seg av sistnevnte og møter dermed lovens krav.

Punkt (1) stiller følgende krav:

(1) Universiteter og høyskoler skal sørge for at kandidatenes kunnskaper og ferdigheter blir prøvet og vurdert på en upartisk og faglig betryggende måte. Vurderingen skal også sikre det faglige nivå ved vedkommende studium. Det skal være ekstern evaluering av vurderingen eller vurderingsordningene.

Her stilles det altså krav til upartiskhet. Det at UiB både bruker ekstern sensor på ENG106 og har ekstern vurdering av vurderingsordningene gjennom programsensorordninga, viser at kravet til upartiskhet tas alvorlig ved UiB .

Det stilles også krav til det faglige nivå på bedømminga. Dette nivået sikres gjennom sensorordninga. At hver oppgave vurderes av to personer med kompetanse innen engelsk lingvistikk, er en kvalitetsgaranti i seg selv. Ideelt sett burde det også foreligge sensorveiledninger der det gjøres klart for ekstern sensor hvordan de ulike delene skal vektlegges, og om noen oppgaver skal telle mer enn andre. De gangene jeg har vært sensor for ENG106, har jeg imidlertid fått oversendt et løsningsforslag til eksamen, der det fremgikk hva det var forventet at studentene skulle ha av kunnskap innafor de ulike oppgavene/temaene. Dette var til stor hjelp.

En måte å fremme den faglige kvaliteten på, og der engelskmiljøet ved UiB har noe å hente, er ved å utarbeide mer konkrete læringsmål i emnebeskrivelsen (jf. bestemmelsene i *Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk*). Beskrivelsen som gis under *Læringsutbytte/resultat* i emnebeskrivelsen er ikke å anse som en beskrivelse av læringsutbytte, men mer som en generell beskrivelse av innholdet i kurset. Læringsutbytte/læringsmål skal spesifisere på en konkret og mest mulig presis måte hvilke aspekter ved faget studentene skal ha tilegna seg etter å ha tatt emnet. Disse skal oppgis i tre kategorier: kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse.

Nøyaktige beskrivelser av læringsmål er viktige for å klargjøre hva studentene skal lære. Undersøkelser har vist at studentene har god oversikt over pensum, men at de i liten grad får med seg hvilke kunnskaper det er menninga de skal sitte igjen med.

Læringsutbyttebeskrivelser kan også være til god hjelp for både studenter og lærere underveis i kurset da lærerne kan bruke disse til å plassere konkrete forelesninger/timer i forhold til læringsmålene (forklare hva som er målet for timen). Til sist er emnebeskrivelser med konkrete læringsutbyttebeskrivelser til god hjelp for potensielle

arbeidsgivere, som skal få oversikt over hva slags kunnskaper, kompetanse og ferdigheter jobbsøkerne sitter inne med.

4. I kva grad har du som programsensor deltatt i drøftingar i fagmiljøet om struktur og innhald i studieprogrammet og om dei vurderingsmetodane som blir nytta

Jeg har ikke deltatt i drøftinger i fagmiljøet om struktur og innhold i studieprogrammet og om de vurderingsmetodene som blir benytta, men jeg har ved et par anledninger gitt tilbakemeldinger til fagmiljøet om utforminga av eksamen i ENG106 (jf. punktene som er diskutert ovenfor).

5. Ev. særlege forhold ved gjennomføringa av studieprogrammet i perioden

Jeg kjenner ikke til noen særlige forhold som kan nevnes her.

6. Rolla og oppgåvene som programsensor

Programsensorordninga synes å være et fornuftig tiltak. Det er viktig å få et eksternt blikk på det man holder på med, og ordninga kan føre til fruktbar erfaringsutveksling mellom lærestedene.

Samla evaluering av emnesammensetning i språk på 100-nivå

100-nivået i engelsk ved UiB dekker grammatikk, fonologi/fonetikk og sosiolingvistikk. Dette er nyttige områder, og det er spesielt viktig at man har med en komponent om varieteter av engelsk ettersom det er et økt fokus på dette i videregående skole.

Det engelskstudiet i Bergen ikke har, er et emne innen praktisk engelsk. Det er stor uenighet om dette hører hjemme på et universitet, eller om man på dette nivået heller skal fokusere kun på teori. Det er det selvsagt opp til UiB å avgjøre selv hvordan man skal forholde seg til dette spørsmålet. Men jeg synes kanskje at dersom man ikke har et kurs i praktisk engelsk, så burde man i hvert fall ha ett obligatorisk arbeidskrav i hvert emne siden det hevdes i emnebeskrivelsen at studentene skal oppøve evnene til å uttrykke seg korrekt på skriftlig engelsk. Man kan selvsagt argumentere for at de som leverer inn de frivillige oppgavene, utvikler de språklige evnene, men det vil nok være en stor andel som ikke leverer inn oppgaver, men som likevel står på eksamen, og man kan spørre seg i hvilken grad disse har oppøvd sine ferdigheter i skriftlig engelsk. En annen ting er at det står i emnebeskrivelsen til ENG101 at studentene gjennom kurset skal oppøve ferdigheter i muntlig engelsk, mens det er uklart hvordan dette skal skje når det ikke er noen obligatoriske muntlige øvelser eller presentasjoner.

Kristin Killie